

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie rano z wyjątkiem dni świątecznych. Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mieś.
w Krakowie	12 zlr.	3 zlr.	1 zlr.
w Austrii z przesyłką	16	4	1,40
w Niemczech	12 tal.	3 tal.	1 tal.
w Francji	80 fr.	20 fr.	7 fr.
w Serbii, Włoszech, Rumunii i Sawajce	48 fr.	12 fr.	4 fr.
w Turcji	64	16	6
w Belgii	56	14	5

KRAJ

Przedpłata przyjmuje Administracja dz. Kraj. urzędu pocztowe austriackie i zagraniczne, oraz niżej wymienione agencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska 1. 436.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rekopisów nie zwraca się.
Cena ogłoszeń (inserterów).
w pierwszym umieszczeniu wiersz... 5 centów
w każdym następnym umieszczeniu wiersz 5
Stempel od każdorazowego umieszczenia 30
Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencje.

Agencje przyjmujące przedpłaty. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Z. J. Wywiakowski, handel Wierzychowski. — We Lwowie: Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta. — Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Majan Dworski. — We Lwowie: Agencja dzienników A. J. Piatkowskiego. — W Tarnowie: Księgarnia Gazy. — W Wiedniu: B. Wołowski. Administrateur de la Gazette des Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Ooppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2. — W Pradze: Ferdinandsstrasse Nr. 33. — W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen: Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie: Hasenstein & Vogler. — W Paryżu: Księgarnia Władysława Mickiewicza, „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

C. k. Sąd krajowy karny w Krakowie.

Do redakcji dziennika *Kraj* na ręce redaktora i wydawcy P. Stanisława Gralichowskiego w Krakowie.

Nr. 24328.

C. k. Sąd krajowy, jako Sąd prasowy uznał, że treść artykułu w Nr. 228 dziennika *Kraj* z dnia 4 października 1873 r. pod napisem: „Jak wybierać?“ na pierwszej stronie umieszczonego, zawiera znamiona występku przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi z §. 300 kk. i dla tego zarządza przez tutejszą c. k. prokuraturę rządową konfiskację tego Nr. 228 dziennika *Kraj* zatwierdza, oraz wydaje zakaz dalszego rozpowszechniania artykułu inkryminowanego.

O czem się redakcja zawiadamia.

C. k. Sąd krajowy karny.

Kraków 9 października 1873.

Jaworski.

Przegląd polityczny.

W nieurzędowej części *Wien. Ztg* znajdujemy sprawozdanie ze stanu funduszy wystawy powszechnej aż po koniec września 1873. Dyrekcja wystawy otrzymała od państwa 15,043,314 zlr., jej zaś własny dochód wynosi 2,681,627 zlr. Ogół wydatków aż do 30 września 1873 r. wynosi 14,769,933 zlr., obecny stan kasy 277,710 zlr. Po zrobieniu bilansu pokazuje się deficyt 12 milionów zlr., który dziś tylko w przybliżeniu daje się obliczyć. W ogłoszonym wykazie brakuje rat, które przedsiębiorcy muszą spłacić wierzycielom. Wreszcie sprawozdanie sięga tylko do końca września, pozostają więc jeszcze dochody październikowe i te, które mają wpłynąć ze sprzedaży materiałów po zamknięciu wystawy; co zaś do wydatków, obciążających jeszcze wystawę, nie mamy o nich najmniejszego wyobrażenia, a tym samym nie wiemy, jaki rzeczywistość deficyt będzie musiała pokryć rada państwa.

N. *Allg. Zeitung* zamieszcza szczególne communique, dotyczące książki Lamarromy, z kąd się okazuje, że *Un po più di luce* włoskiego generała spadło, jak piorun, na dwór berliński. N. A. *Ztg* uważa za stosowne zaprzysiąć cnotę i pokój w usposobienie cesarza niemieckiego, a nawet całkiem oddzielić go od Bismarka. Polityczna treść tego communique obraca się około zapewnienia, że przyjaźń między Austrią a Niemcami nie zależy od zapatrywania pojedynczych ministrów, respective Bismarka.

Z powodu przysięgi Reinkensa pisze *Frankf. Ztg*: „Tak tedy starokatolicki biskup złożył przysięgę. Jak widać z jej rotty, do posłuszeństwa ustawom państwowym nie dodano klauzuli „bez nadwężenia przysięgi, papieżowi złożonej.“ Jest to postęp; ale postęp na niebezpiecznej drodze do kościoła państwowego i do owego systemu, który jako cesarz-papizm kwitnie w Rosji. Ma się rozumieć, przysięga odbyła się najuroczyściej — uśmiechy augurów zachowano na obiad, który zaraz po tym miał miejsce, a na którym byli wszyscy ministrowie. Baden i Hessa pójdą niezwłocznie za przykładem Prus, w Bawarii zaś będą czas jakiś się ociągać i wzdrygać, nim przyjmą pruską modę.“

Na czwartkowym posiedzeniu komisji nieustającej w Wersalu lewica interpelowała rząd o środki represyjne, użyte przeciw prasie. Wiceprezes rady ministrów, Broglie, odpowiedział na to, że rząd postępuje według prawa, a sprawę z czynności swoich zda zgromadzeniu narodo-

wemu. Wiadomo, że loika dzisiejszego gabinetu na tym polega, że jego stronnikom wolno wszystko, republikanom zaś nie. Oskarżają Gambetta, że miewa mowy przy stole, a dziennikom, które takowe drukują, zabraniają pojedynczej sprzedaży numerów. Tymczasem ks. de Broglie bezkarnie rozmawia o polityce *inter pocula*, a oracje swoje upowszechnia nawet w drodze urzędowej.

Indép. belge otrzymuje ciekawą, choć może nie zupełnie dokładną wiadomość o taktyce, na jaką się zgodzono w Chislehurst, mianowicie w dniu, w którymby został postawiony wniosek względem ogłoszenia królem Henryka V, Rouher wnieśli, aby monarchję ogłosić tylko w zasadzie, a wybór dynastji pozostawić plebiscytowi. Niewątpliwie odparcie tego wniosku przez royalistów ułatwiłoby bonaparystów zerwanie ze swymi sprzymierzeńcami 24 maja i głosowanie wraz z lewicą za prowizorycznym utrzymaniem rzeczypospolitej.

Hiszpańskie okręty powstańcze Tetuan i Fernando el Catolico, obserwowane przez wojenną szalupę angielską, ukazały się przed małym miastem Geruchio w prowincji Almerja. Załoga wylądowała w celu zaopatrzenia się w żywność, ale jak pismom angielskim donoszą, chodziło im także o splądrowanie kopalni srebra, położonych w sąsiedztwie miasta. Udało się również tym okrętom wziąć po 5000 dolarów od miast Vera i Cuevas de Vera.

Na wyborczym zgromadzeniu, które odbyli w Bath konserwatyści angielscy, odczytany był list Disraeliego, z kąd wyjmujemy następujący ustęp: „Blisko od pięciu lat dzisiejsi ministrowie niepokoją każdą gałąź przemysłu, każdy fach; podkopują wszelki podział klas i wszelką własność. Czasami przerywali tę małą wojnę na polu rządów państwowych nominacjami, które zawsze były policzkiem, danym opinii publicznej. Wszystko to razem nazývają oni polityką, z której są dumni; ale ja sądzę, że kraj postanowił położyć koniec tym wszystkim rabunkom i szachrajstwom.“ List powyższy nie pozostawia nic do życzenia pod względem dobitności; konserwatyści spodziewają się najlepszych skutków po ponownych wyborach.

Levant Herald potwierdza wiadomość, że szach perski postanowił na przyszłość rządzić bez wielkiego wezyra. Według tego dziennika dotychczasowy wezyr Mirza Hussejn chan został oskarżony w licznych petycjach o zdradę interesów krajowych. Brat jego Yahia chan, pierwszy adjutant szacha, także popadł w niełaskę. Gdy się naradzano nad wyborem nowego wielkiego wezyra, szach oświadczył, że nikogo nie ma, coby był godnym tego urzędu, i zadecydował, że się obejdzie bez wezyra.

Korespondencje „Kraju“

Lwów 10 października.

C. [Ruch przed wyborczy.] — Na pojutrzejsze walne zgromadzenie wyborców nie przybędzie minister Ziemiałkowski, miał bowiem w tych dniach zawiadomić komitet centralny, że z powodu nagłych i najmniejszych zwłok nie cierpiących zająć stawić się nie może. Z reszty kandydatów zamierzają stanąć przed wyborcami pp. Smolka, Czerkawski, Benoni i Rewakowicz. Będziemy mieli tedy nie małe zadanie wysłuchać czterech mów, z których każda jeden i ten sam temat obrabiać będzie; zwazywszy nadto, że, jak wieść niesie, jeszcze na walnym zgromadzeniu podniesione być mają nowe kandydatury, których skutkiem będą niezawodnie szniste mowy, życzyby nale-

żało dla dobra sprawy samęj, aby panowie kandydaci w wystąpieniach swych jak najbardziej miarkować się raczyli. Wyborcy nasi, szczególnie przedniejsi, nie przyzwyczajeni do słuchania „długich“ mów i gotowi jeszcze w najważniejszej chwili porzucić posiedzenie i zdekompletować zgromadzenie.

Z grupy miejskiej: Kołomyja-Sniatyn-Brzeżany, dochodzą nas skargi, że komitet centralny dotąd w sprawie kandydatury tamtejszej żadnej stanowczej nie powziął decyzji. Mówią — lecz tylko mówią — bo pod tym względem o niczem pewnym komitet wyborców kołomyjskich nie zawiadomił, że p. Zbyszewski stanowczo wzbrania się przyjąć kandydaturę w Kołomyi, a skoro tak się rzeczy mają, należałoby o tym zawiadomić wyborców kołomyjskich, aby nie stali z założonemi rękami, lecz podniósłszy inną jaką odpowiednią kandydaturę, wzięli się energicznie do pracy. Stać się to powinno tym prędzej, ile że już tylko dni kilkanaście dzieli nas od terminu wyborów, a zatem wszelkie dalsze odwołanie tej sprawy może się stać dla nas bardzo niebezpiecznym.

Wiedeń 9 października.

(F.) We wszystkich krajach i zakątkach monarchji, wszczynają się najżywsze akcje przedwyborcze, stronnictwa szykują się do rozstrzygającej walki. Już na dzień dzisiejszy przypadają pierwsze wybory z gmin wiejskich Istrii, Gorycji i Gradyjski, które razem czterech wysyłają deputowanych, jutro przedsięwziętym ma zostać wybór jednego posła z pierwszego okręgu wyborczego miasta Trjestu, a na poniedziałek przypadają wybory z okręgów wyborczych wiejskich w Czechach i Karyntji. Jakim będzie rezultat wyborów, dziś trudno orzec tak wobec skomplikowanej agitacji wyborczej, jak również wobec najzupełniej sprzecznych i wręcz sobie przeciwnych doniesień, jakie o ruchu wyborczym i o szansach pojedynczych stronnictw z różnych dochodzą stron. Do tej chwili, tyle tylko jest pewnym, że wybory wyborców w gminach wiejskich w Tyrolu, wyższej Austrii i Karyntji wypadły na zupełną niekorzyść stronnictwa wiernokonstytucyjnego, a przeważną część mandatów poselskich z pomienionych okręgów wyborczych, jest bezwarunkowo dla centralistów straconą. Z cichą rezygnacją podaje *Nova Presse* fakt ten w swym dziale o ruchu wyborczym bez wszelkich komentarzy, a stara jej imienniczka przyznaje z uczuciem boleści, że wybory wyborców w gminach wiejskich Karyntji bardzo wiele pozostawiają do życzenia. Znaczna w ogóle część tutejszej prasy centralistycznej żąda z tego powodu od przywódców stronnictwa wiernokonstytucyjnego podwołania baczności i zestopniowania agitacji wyborczej w pomienionych prowincjach.

Jak z wiarogodnego dowiaduje się źródła, odbyło się niedawno walne zgromadzenie interesentów wychodzącego tu dziennika *Deutsche Zeitung*, na którym po skonstatowaniu straty 300,000 zlr., na jaką wydawnictwo pomienionego organu stronnictwa młodo-niemieckiego narażonem zostało, zapadła uchwała poprzestania wydawnictwa pomienionego dziennika i likwidacji całego przedsiębiorstwa. Postanowienie to interesentów pomienionego czasopisma jest jeszcze dziś tajemnicą, lecz niewątpliwie podaje *Deutsche Zeitung* po upływie kilku tygodni, a kto wie czy nie wcześniej.

Również *Nova Presse* ma teraz niedoboru 300,000 zlr., w skutek czego ma przejść w ręce Prusaków.

Dotyczące rokowania z domem bankowym Bleichroder w Berlinie są już w toku.

Wiedeń 10 października.

W. Konserwatywny komitet wyborczy dla grupy większych posiadłości w Czechach wydał odezwę w imieniu wszystkich do tej kurji należących wyborców, w której oświadcza, że żadnego kandydata w dniu 29 b. m. z partji narodowo-czeskiej nie postawi.

Na taki wynik obrad powyższego komitetu można było być przygotowanym, bo anormalne stosunki, w jakich się znajduje szczególnie ta grupa wyborców w Czechach, są powszechnie znane. Wiadomo też, że co do tej kurji wpływy rządowe w Czechach największą odgrywają rolę, i że teraz na uwzględnienie jakiegokolwiek ta część wyborców, która należy do przeciwników systemu centralistycznego, liczyć nie może.

Organ tej partji *Vaterland* dodaje do powyższego oświadczenia kilka słów, które streszczają główne powody uchwały. „Partje anti-centralistyczne, jak wiadomo, postanowiły brać energiczny udział w wyborach bezpośrednich do rady państwa, ale ma się rozumieć samo przez się, że tylko tam, gdzie nie ma ważnych i szczególnych powodów, które się sprzeciwiają takiej akcji.“

Wiadomo też, że właśnie w kurji większych posiadłości w Czechach, są szczególne powody, niedozwalające brania udziału w wyborach partji narodowej.

I tak ostatnie wybory spowodowały całą grupę czyli wszystkich konserwatywnych czeskich właścicieli większych posiadłości do założenia protestu, opatrzonego dowodami, który powszechnie znany jest w całej treści, choć go w Czechach skonfiskowano.

Pozostały też inne jeszcze „gravamina“ z ostatnich czasów, jako to: kupna i sprzedaży „Chabrusowej“ natury na korzyść partji mającej własność mniejszą w Czechach; nadanie „prawa wyboru w tej kurji“ tak zwanym „Egerer Rittergüter“ należącym do czesko-niemieckiego miasta: Cheb, którego prawo hipoteczne nigdy nie było przedtem zapisane w właściwych księgach „tabuli krajowej“, a wreszcie potwierdzenie tej anomalji przez sejm ostatni w Pradze, który się składał wyłącznie z niemieckich centralistów, czyli t. z. *Verfassungstreu*ów.

Te więc okoliczności, powiada *Vaterland*, przedstawiają rzecz w prawdziwym i naturalnym świetle, i tłumaczą, dla czego „konserwatywny komitet wyborczy“ z kurji większych posiadłości żadnego nie postawił kandydata.

Rzecz sama, o ile dotyczy wyborców tej kurji czeskiej, zrozumiała każdemu, który śledził cały przebieg rzeczy konstytucyjnymi zwanymi w Austrii, od okrojowania z r. 1861 schmerlingowskich począwszy. Odrzuca przy zielonym stoliku w biurach ministerjalnych ponakresłano dowolnie okręgi wyborcze, faworyzowano małe miasta niemieckie, a inne do wiejskich okręgów przyłączono. Co do grupy większych posiadłości głównie w Czechach, unormowano jej stosunek dla dogodności centralnej władzy tak, że każdy faktyczny rząd może tam presją wywrzeć na tę grupę (której członkowie z całego kraju w jednej sali muszą głosować na listę ad hoc już ułożoną przez każdą partję t. j. centralistów niemieckich i czeskich, wielkich właścicieli ziemskich). Tak też było w istocie, że za Belcredego była większość w tej kurji wybrana, narodowo-czeska, a to się powtórzyło za Hohenwarta; a znowu za rządów centralistycznych ministrów zawsze zwyciężali Niemcy w tej grupie, choć mniej płaca podatków i mniej mają ziemi.

Za teraźniejszego rządu nietylko status quo dający rządowi centralnemu możność wywierania nacisku pozostał, ale w rze-

haus. Nagle w pobliżu hotelu „Victoria“ tknięta udarem spadła z siedzenia i w kilka minut żyć przestała.

Podręcznik do nauki dziejów kraju rodzinnego.

Chcąc wybaczyć z kłopotu radę szkolną postarała się redakcja „Szczytka“ o napisanie „lojalnej historii narodu polskiego“ dla użytku szkół średnich w myśl reskryptu ministra wyznań i oświecenia.

Wstęp. Ziemię zamieszkałą obecnie przez c. k. Polaków należały aż do roku 95 przed Chrystusem do państwa austriackiego i podzielone były na kreishauptmanszafty.

Okres I. Rządy gubernatorów ze starodawniej tyrolskiej rodziny Piastów. Mieczysław I zawarł z stolicą papieską konkordat, zaprowadził finansową dyktando i nałożył pierwsze podatki.

Następujący gubernator Bolesław pokromił pod Kijowem zbuntowanych Czechów, za co dostał dziedziczny tytuł barona z przydomkiem von Chrobry.

Bolesław von Śmiały zrobił skandal z biskupem von Szczepanowski. Został za karę przeniesiony do Bukowiny na Statthaltereileiter.

Po kilku jeszcze Kazimierzach i Bolesławach następuje Władysław von Łokietek, którego wysłał przeciw Prusakom, lecz gdy ich zapadło mocno pobił, został odwołany.

Kazimierz Wielki, wychowany w Teresianum, wypracował projekt praw, które przez c. k. ministerjum potwierdzone i w Wiślicy narodowi nadane zostały. Kazimierz umarł bezdzietny i na nim kończy się okres świetnego panowania baronów von Piast.

Okres II. Rządy gubernatorów z rodziny kroackiej von Jagiello.

O Jadwidze i Jagielle nie znaleziono nic w aktach namiestnictwa. Tyle jest pewnym, że Jagiello umarł w miesiącu powiatowem Gródku.

Bitwa pod Grunwaldem okazuje się zmyśloną. Odbywały się tam tylko wielkie manewry, na których był obecnym pruski następca tronu.

Władysław Warneńczyk, zarządzał jako feldzeugmeister także Węgry. Zabity przez Turków w roku 1444. — Olbrachta dla zrobienia dywersji odkomenderowano na Wołoszczyznę. Wyprawa nie udała się skutkiem spekulacji zbożowej.

Ostatni z tej wiernopoddanej rodziny był Zygmunt August, któremu pozwolono ożenić się z Barbarą von Radziwill ze Styrii. Sławna była jego matka Bona. Od panegryków pisanych po jej śmierci w różnych gazetach zaczyna się świetny okres literatury polskiej.

Okres III. Po śmierci Zygmunta Augusta uadano z Wiednia Polskiej prowincji wolność wybierania gubernatorów. Krajowcy, skłonni do przesady, nazywali ich królami.

Wybrał najpierw Francuza Henryka Valois. Ministerjum jednakowoż nie potwierdziło wyboru i Henryk wyjechał własnym kosztem do Francji.

Po wyjeździe Henryka obrała „die Umsturzpartei“ Stefana Batorego z Pogranicza wojskowego. Umarł po latach 10 panowania, niepotwierdzony przez ministerjum wiedeńskie.

Po Batorem był Maksymilian prawie królem. Przekonał się jednakowoż pod Byczyną, że Polacy nie są bardzo przyjemnym narodem, osiadł jako zwykły obywatel w zamku w Krasnymstawie.

Nastąpił Jan Kazimierz i Michał Wiśniowiecki. Niejaki Sobieski zwany „Jan III“ był także chwilowo gubernatorem. Z aktów policyjnych okazuje się, że służył przy frajkurach austriackich w wojnie tureckiej.

Potem zaczęło ministerjum protegować Saskich Kurfürstów. Buntownik Leszczyński Stanisław dostał miejsce króla w Lotaryngji.

Stanisław August von Poniatowski, był ostatnim gubernatorem z siedzibą w cyrkularnym mieście Warszawie.

Za czasów jego napadały Polskę dzikie narody, zwane Konfederatami, i zrabowały prawie całą ziemię polską.

Hersztetem był Puławski. Przeciw nim odkomenderowano Tadeusza von Kościuszkę, który ich pobił pod Racławicami. Puławski skazany do Kufstein, a Kościuszko dekorowany żył długo jeszcze spokojnie jako generał major „in Pension“ w Gracu.

Stanisława Augusta skasowano i podzielono kraj na trzy wielkie becyrki; w jednym panuje król Agenor I, a resztę puszczonego w dzierżawę sąsiadnym przedsiębiorcom.

Historja najświetniejszej epoki, datującej się od panowania króla Agenora I, pisze się obecnie pod ścisłym nadzorem cenzuralnym. Koniec.

Pomyłki druku. — We wczorajszym wstępnym artykule w szpalcie 2, w wierszu 31 od dołu, zamiast „pseudoliterackiej“ czytaj „pseudoliberalnej“, a w szpalcie 3, w wierszu 44 od dołu, zamiast „rezultatem“ czytaj „regulatorem.“

Teatr. — W niedzielę dnia 12 października opera narodowo-ludowa w 3-ech aktach: „Zabobon czyli Krakowiaczy i Górale.“

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 9 października piękna pogoda, wieczorem pochmurno, późną nocą deszcz; termometr od 7.0 doszedł do 17.2 R. Dnia 10 pochmurno; termometr od 8.4 doszedł do 11.0 R.

HOTEL SASKI. Przyjechali: Jan Zdziechowski z żoną obyw. z Bolechowic; Aleks. Stodolski wł. d. z Petersburga; Mina Olsiewicz żona doktora z Jędrzejowa; v. Galen generał ułanów z Tarnowa; Karol Kwiatkowski z żoną adwok. ze Stanisławowa; Franc. Illasiewicz z córką urzęd. sąd. z Tarnopola; Franc. Rzewuski wł. d. z Kongresówki; Aleks. Górski kup. z Łomży; Józef Marschner kup. z Czech.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. Przyjechali: Teofil Zabłocki wł. d. z Poznania; Konstanty Rothe ob. z Krakowa; Ant. Superl technik z Kołomyi; Cezar Iwaszkiewicz obyw. ze Lwowa; Marjanna Ryżkiewicz wł. d. z Miechowa; Jędrzej Gardziel ksiądz z Medanu; Leszek Meszyński wł. d. z Dąbrowki; Antoni Łącki wł. d., Marja Kuczeńska wł. d. z Kongresówki; Franc. Krupecki kupiec, Antoni Gliński obyw. z Warszawy; Jan Siemianowski burmistrz z Sanoka; Ignacy Rohoziński wł. d. z Sandomierskiego; Edmund Liwski ob. z Parzyża; Franc. Szczepanowski wł. d. z Galicji.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Wrocław, 10 października. — Powietrze w przeszłym tygodniu przy łagodnej temperaturze dosyć było przekropne, jednakże nie do tego stopnia, aby przez to roboty w polu w czemkolwiek ucierpieć miały.

W Anglii, gdzie skutkiem wypadku tego wszelka spekulacja na raz ustała była i ceny zboża chwilowo niższe uleżały musiały, usposobienie handlu na nowo się wzmacnia i pewno niezadługo dażność zwykła targi opakuje.

Francuzkie targi po krótkim osłabieniu, znów bardzo stałe przybrały usposobienie, a ostatni telegram ze stolicy Francji zwiastuje nam podwyżkę mąki i pszenicy. W Belgii i Holandji, tak żyto jak i pszenica stałe utrzymują ceny.

Prowincje Nadreńskie, południowe Niemcy, niemniej jak i Węgry, przy bardzo stałych pozostają cenach. Północne i środkowe Niemcy nie wiele wprawdzie ożywione były, lecz na wszystkich zbożowych placach widocznie stałe panowało usposobienie.

Na ostatniej giełdzie naszej notowano za 1000 kilogr. (2460 fnt. pol.) pszenicy na ten miesiąc 85 talarów, tyleż żyta na ten miesiąc i aż do maja 1874 r. 61 tal.

Targ nasz zbożowy przy średnim dowozie dosyć był ożywiony, a mianowicie lepsza pszenica bardzo dobry znalazła pokup. Notowano 100 kilogramów (246 fnt. pol.): pszenice białą 7 1/2 - 8 5/8, żółtą 7 1/2 - 8 7/12.

Okowita stała, za 100 litrów (100 kw. pol.) 100% Trallesa w miejscu 25 tal., na ten miesiąc 23 tal., na październik-listopad 20 1/2 tal., na listopad-grudzień 20 5/12 tal., na kwiecień-maj 1874 r. 20 1/2 tal.

Banknoty austriackie po 88 1/2 tal. za 150 zła., banknoty ross. polskie po 81 1/2 tal. za 90 rsr. Bank rolniczo-przemysłowy Kwilecki, Potocki i Sp. — Filja wrocławska.

Ostatnie wiadomości.

Prezes centralnego komitetu na zachodnią Galicję, dr. Zyblikiewicz, wydał okólnik polecający gorąco kandydaturę p. Juliana Kirchmajera w okręgu gmin wiejskich Kraków - Chrzanów - Wieliczka.

W Bochni dr. Hoszard składał wyznaczenie wiary przed wyborcami swymi z okręgu gmin wiejskich Bochnia-Brzesko straszczając zapatrywanie swe na kwestję wyznaniową w słowach: wolny kościół w wolnym państwie.

Kursa. — Wiedeń 11 paźdz. godz. 2.50. 4% zjednocz. dług państwa banku 68.15. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 72.75. — Losy z 1860 r. 101. — Akcje banku 954. — Akcje kredytowe 216. — Londyn 112.75. — Srebro 107.75. — Dukat. — Lombardy 160.50. — Losy z 1864 r. 135. — Akcje franko-aust. 43.50. — Napoleony 9.05. — Akcje kolei Karola Ludwika 213. — Akcje kolei lwow. czern. 136. — Akcje kolei półn. wschodniej 109.50. — Akcje banku związkow. 38. — Oblig. indemn. gal. 74.50. — Akcje banku wied. dla obrotu 123. — Akcje anglo-banku 154. — Akcje kolei rząd. 328. — Kolei siedmiogrodz. — Kolei Rudolfa 157.50. — Tramway 173. — Banku budowy 49.50. — Akcje kolei wschodniej 63. — Akcje banku anglo-węg. 45. — Akcje kolei zjedn. 124.75. — Losy tureckie 59. — Losy premj. węg. 79.50. — Akcje kolei bogumińskiej. — Akcje kolei ces. Elżbiety 214.50. — Akcje kolei półn. zachodn. 194. — Akcje franco-hungaria 34. — Ogólny bank aust. 68.

Usposobienie giełdy: mdłe.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Stanisław Galichowski.

Do numeru dzisiejszego dołącza się dodatek powieściowy Moskwa.

Kurs papierów i pieniędzy.

Table with columns for 'KRAKÓW, 10 października' and 'WIEDEN, 10 paździer.' listing various financial instruments like bonds and exchange rates.

Table listing 'Obligacje', 'Akcje bankowe', and 'Akcje kolei' with columns for 'płaca' and 'żądaja'.

Table listing 'Akcje przemysłowe' and 'Obligki pierwszeństwa' with columns for 'płaca' and 'żądaja'.

Table listing 'WARSZAWA, 9 paźdz.' with columns for 'Rrs. k.' and 'Rsr. k.' listing various stocks and bonds.

Za duszę s. p. LUDWIKI z PELLERENÓW ZGÓRSKIEJ

żony wygnańca z r. 1831 odbędzie się

ŻAŁOBNE NABOŻENSTWO

w rocznicę śmierci 13 b. m. to jest w poniedziałek o godzinie 9ej zrana w kościele PP. Norbertanek na Zwierzyniecu, na które pozostali mąż z córką i siostrą zapraszają znajomych i przyjaciół. (4659)

UWIADOMIENIE.

Po śmierci najdroższego s. p. Ojca mego — wymagają interesu familijne, bym opuścił dotychczasową siedzibę moją w Krakowie, i przesiedlił się w moje strony rodzinne — do Jasła. Zawiadomiam przeto niniejszemu, że wszelkie akta i sprawy adwokackie memu zastępstwu w Krakowie poruczone, oddałem szanownemu koleździe Dri Władysławowi Lisowskiemu, adwokatowi w Krakowie, jako generalnemu, substytutowi memu. — Raczą więc dotychczasowi łaskawi P. T. Klienci moi — porozumiewać się nadal z tymże p. Drem Lisowskim, względem dalszego prowadzenia spraw swoich. — Mnie zaś proszę zachować w życzliwej pamięci i przyjąć szczerze podziękowanie za doznane zaufanie i względy. (4653)

Kraków dnia 4 Października 1873 r.

Dr. Stanisław Biesiadecki

Członek Wydziału i Rady dyscyplinarnej Izby adwokatów w Krakowie.

Lekarz zębów i dentysta

magister Adolf Lehrer z Wiednia mieszka stale w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nr. 94 naprzeciw handlu pana Sępińskiego i Grossa.

ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że wyrabia bardzo piękne sztuczne

zęby i całe szczęki

jak z wulkanitu, jako też ze złota, które bez bólu osadza. Podróźni mogą otrzymać całą szczękę w przeciągu 36 godzin. Każdy ból zębów zostanie bez wyrwania zęba uśmierzoną: tudzież plombuje za poręczeniem, tak złotem, jak i inną masą wypełniającą. (4358 8-9)

Godziny przyjęcia od 9 z rana do 5 po południu.

HANDEL

H. FRITSCHA

W KRAKOWIE

otrzymał transport

HERBATY

prawdziwej chińskiej

w różnych gatunkach — z tego samego źródła, co dawniej sprowadzał były dom handlowy pod firmą: Antoniego Hölzla.

Szczególniej zwraca uwagę na jeden gatunek herbaty, znaną familijną po 2 1/2 zlr. za funt.

Kupujący naraz 10 funtów jednego gatunku herbaty, otrzymują jeden funt jako rabat.

Osoby na prowincyi mieszkające, raczą adresować żądania swoje wprost do handlu, a herbata w opłombowanych paczkach będzie natychmiast odesłana. (4565 8-2)

Handel tenże poleca się także

z winami

w różnych gatunkach, tak węgierskich jako też zagranicznych. Szczególniej wina czerwone, mając znaczne zapasy od lat kilku z dobrych zbiorów, sprzedaje po cenach niższych jako to: butelka starego Erlauera 65 cent., Vöslauera 80 cent., francuskie St. Julien 80 cent. i 1 fl. Zaś win różnych dostać można tak na butelki jakoteż na garnce i beczki.

Piwowarstwo.

Niezonaty, praktycznie i teoretycznie wykształcony, dyplomem Monachijskim zaopatrzonego piwowar, posiadający bardzo dobre świadectwa, poszukuje posady samostnego kierownictwa większej piwowarni; językiem polskim nie włada. O łaskawe zgłoszenia się uprasza pod adresem: L. Günther, kupiec w Wrocławiu — Schweidn. Stadt Graben 4. (4754 1-2)

Przez pierwsze stowarzyszenia lekarskie w Niemczech rozbiране i przez wysokie c. k. namiestnictwo węgierskie dla wielkiej użyteczności zezwolone

Płótno gościcowe

przeciw gościcowi (dnie, darciu w stawach, postrzale), róży, wszelkim kurczom w rękach, a szczególnie przeciw kurczom w żyłach, gościcowi w głowie, opuchłym członkom, zwichnięciom i kluciu w boku może być użytym jako pierwszy predko i pewnie leczący środek.

W paczkach z opisem użycia a fl 1 cent. 5 — dwa razy tak mocne w cięższych słabościach a fl. 2 cent. 10 w. a.

Również słynny (4610 4-6)

paryski plaster uniwersalny

przeciw wszelkim ranom, odmrożeniu i odgniotkom. — Słoik z opisem użycia kosztuje 35 cent.

Prawdziwy dostać można

W Krakowie w aptece p. Stockmara.

Zginęła

w poniedziałek w dniu 6 b. m. przed Hotelem Krakowskim tabakierka z napisem na wierzchu „Karlsbad“. Łaskawy znalazca zechce takową oddać do Administracyi „Czasu“, gdzie na żądanie otrzyma stosowną nagrodę. (4655)

Wiadomość dla posiadających konie.

Zalety i coraz większe rozpowszechnienie się weterynaryjnych wyrobów Kwizdy udowodniły ogłoszeniem otrzymanych listów; do nich dołączamy teraz odnoszące się do przywrotczego płynu, przez JCK Miłośń Franciszka Józefa I wyłączenie uprzywilejowanego:

Do pana Fr. J. Kwizdy w Korneuburgu.

Pański c. k. uprzyw. płyn przywrotczy dla koni, który dawałem już więcej niż rok moim koniom, tak świetnie okazał skutki w sparalizowaniu krzyża i ochwacie, że mię to zniewala znowu do próby o przysłanie mi 12 flaszek wybornego c. k. uprzyw. płynu przywrotczego. N. Szt. Peter, 18 kwietnia 1873.

J. H. Zerner, weterynarz.

Do pana Fr. J. Kwizdy w Korneuburgu.

Racz mi Pan przysłać znowu 5 flaszek swego c. k. purzyw. przywrotczego płynu dla koni i z przyjemnością mogę Panu oświadczyć, że Pańskim płynem przywrotczym już od wielu lat osiagam najwidoczniejsze skutki.

Kirchberg pod Wagramem.

A. hrabia Maldeghem, c. k. Potmistrz.

Do pana Fr. J. Kwizdy w Korneuburgu.

Ponieważ Pański c. k. uprzyw. płyn przywrotczy daje już od wielu lat moim koniom i to zawsze z pomyślnym skutkiem, proszę przysłać mi znowu 6 flaszek.

A. buj. Spanto, 29 lutego 1873 roku.

Zdenko, baron Puteani.

Do pana Fr. J. Kwizdy w Korneuburgu.

Najuprzejmiej proszę przysłać mi znowu pod adresem: Do gospodarczego Zarządu dóbr księcia Ysenburg w Büdingen w Wielkiem księstwie Heskiem 12 flaszek już kilka razy sprowadzonego od Pana przywrotczego płynu z dołączeniem rachunku należności, albowiem bardzo dobrze skutkuje koniom.

Büdingen.

Bradrück, radca kameralny.

Prawdziwe wyroby weterynaryjne Kwizdy są do nabycia:

W Krakowie u p. M. Jawornickiego, Józefa Jahna i J. Trauczyńskiego — we Lwowie: u pp. aptek. Konstant. Iskierskiego, Piotra Mikolasza, Jak. Beisera, S. Ruckera, J. Piepes.

Także znajdują się składy prawie we wszystkich miastach Galicyi, o których od czasu do czasu ogłasza się w niniejszemu piśmie.

Ostrzeżenie. Uprasza się, żeby cheacy uniknąć pomyłek, nie mieszali Franciszka J. Kwizdy płynu restytucyjnego, który jest jeden, co go oznaczono c. k. wył. przywilejem, z innymi podobnymi i podobnie nazywanymi wyrobami. — Proszę także uważać na to, że na każdej etykietce Korneuburgkiego proszku dla bydła poniżej stojący podpis jest w czerwonym kolorze i poczuwam się do obowiązku uwiadomić, że są fałszowane wyroby składające się z części całkiem bezskutecznych, a nawet szkodliwych i przestrzegam bardzo, żeby ich nie kupować. (4380)

Handwritten signature: J. H. Zerner

SOCIÉTÉ FRANCO-AUTRICHIENNE

pour les arts industriels

Vienne, Stadt Hegelgasse Nr. 8 I. Stock (verlängerte Johannesgasse).

Etoffes pour meubles, Soieries, Tapis d'Aubusson et de Smyrne, Vélotues et Moquettes.

Rideau tulles brodes, Certonnes, Velours, Repts de laine

couleurs antiques.

Spécialité de broderies et applications artistiques, Tapisseries des Gobelins.

Cuirs de Cordoue, papiers imitation cuir, papiers peints.

Céramique pour panneaux et lambris.

Faïences pour salles de bains et carrelage.

Entrée libre des magasins

Wybór w materyach na meble, w kobiercach, haftach i fajansach

Największa rzetelność kupiecka i artystyczna gust. 3755(50-78)

I. Hegelgasse 8, na lewym piętrze.

Envoi Franco d'échantillons en province.

Odnośnie do obwieszczenia za l. 16.178 podaje Wydział krajowy do powszechnej wiadomości, że subskrypcya na obligacye pożyczki krajowej z roku 1873 w sumie 1,600,000 zlr. w. a. odbywać się będzie w dniach 21, 22 i 23 października r. b. we Lwowie, nietylko w bankach w powyższem obwieszczeniu wymienionych, tudzież w kasie krajowej, lecz także w c. k. uprzyw. Galicyjskim akcyjnym banku hipotecznym, (4649 2-3)

We Lwowie 7 października 1873.

Wydział krajowy

król. Galicyi i Lodomeryi.

LOSY MIASTA KRAKOWA.

Główne wygrane zlr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15.000 itd.

Najbliższe ciągnięcie 2 stycznia 1874 r.

Najniższa Wygrana zlr. 30.

we Lwowie: C. k. uprzyw. Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze.

Galicyjski Bank Krajowy i filia jego w Brodach.

w Wiedniu: Bank und Wechselgeschäft der Nieder Oesterreichischen Escompte Gesellschaft.